

Beletristica, sciintie, arte, viétia sociala, moda.

Pesta 24 ianuaru. 5 fauru.

Va esi in fia-care domineca. | Redact. : strad'a Dunaroi nr. 3.

Nr. 4.

Anulu VII, - 1871.

Pretulu pe anu 10 fl, pentru Roman'a 2 galbeni.

Don Paes tînti însu-si tunulu, si statea gata a dá focu. (Cavalerii Noptii tom. II, cõl'a XII.)

Fericirea.

Dorrea este elementulu
nostru vitalu.

Byron.

Credeam că fericirea existe 'n asta lume,
C'amarulu si virtutea nu sunt numai unu nume;
Desiérta-mi fu credinti'a, amara desceptarea,
Aflandu c'a omenirii regina e Tradarea.

Iubiam cu fragedîme o juna adorata,
Unu angeru ce adese cu buz'a-i aromata
Pe buz'a-mi insetata jorá eternu amoru,
Eternu sborá la dins'a ardiutele meu doru.

I-am consacratu viéti'a, credinti'a, fericirea,
In ea iubiam natur'a, intréga omenirea,
In ea pusesem totulu: presinte, vinitoru;
Dar dins'a mi-rspunse tradandu alu meu amoru.

De sierpele-femeia muscatu fara 'ndurare
In sinulu amiciei cercat'am consolare;
Ferice astei dîne unu cultu i-am cultivatu;
Minciuna fuse totulu, si-ací am fostu tradatu.

Nebunu acelu ce crede, nebunu celu ce iubescce,
Femei'a e unu sierpe si omulu unu demonu;
Candu ceea te ranesce, acest'a te strivesce;
Minciun'a triumféza si Ur'a e pe tronu.

De vrei sê gusti o trista, palida fericire,
De vrei sê stringi in bracia fatal'a nalucire
Ce 'n lume ni promite viétia de elisu,
Viséza; fericirea nu e decátu unu visu.

I. C. Dragescu.

Marti sér'a.

— Novela populara, premiata. —

(Urmare.)

Apoi indestulitu cu sine a storsu glagea
de vinarsu pana 'n fundu. — Unii aprobau, câ
si Ilie, horesce ca Petrea, altii negau; s'a escatu
o cërta sgomotósa intre óspeti.

— Nu faceti larma, — nu ve sfaditi, —
striga jupanulu Noe, — câ mi-s'oru scolá copfi
si mi s'a spariá jupanés'a; nu strigá asié tare
bade Ioane.

Ionu Albutiu, gur'a satului, nici nu bagá
in séma tém'a jidanului si cu unu tonu si mai
innaltu continuà:

— Ce e dreptu, Petrea horesce mai bine

decátu Ilie; — dar marti-sér'a lu-intrece si
pe elu.

— Marti-sér'a!? . . . cine l'a audítu? —
intréba mai multi, cu óre-si-care inspai-
mentare.

— Da, marti-sér'a, necuratulu, — conti-
nua Ionu Albutiu, — eu l'am audítu, eu l'am
si vediutu. In tóta nóptea, fia timpu bunu, fia
viforosu, dupa cantatulu cocosiloru, la mediulu
noptii, vine in satu, umbla ca o umbra necu-
rata de la casa la casa, pana ce dâ de vr'o féta,
preste care are potere; apoi pe acea o dragos-
tesce, o desmérda, pana o mai omóra, — hei câ
si marti-sér'a iubescce fetele frumóse! . . . Apoi
pana in diori, candu canta éra cocosii, fuge din
satu, numai pana atunci are potere . . . mergêndu,
asié horesce de frumosu, de gelnicu, de ti se
topescce anim'a. — Se inschimba necuratulu in
chipu de fetioru. . . Vai de acea féta, care tórce
marti sér'a, câ apoi preste acea are potere. . .
Cu care féta siede marti-sér'a, acea nici nu se
póte maritá biét'a; — nu, câ-ci marti-sér'a nu
o lasa asié usioru din biruinti'a sa, o dragos-
tesce, o saruta, — apoi o ghidalesce pana móre
de risu; da, câ déca se marita, apoi nu are mai
multu potere preste ea. . . Nu vedeti, câ Ver-
nic'a lui Georgie, a bocotanului, nu se marita,
macar a petítu-o unu clericu, omu de cinste si
carturariu mare. . . Dar sê-lu vedeti câ necu-
ratulu cum vine in satu: e in form'a unui tiapu
lanosu, cu córne scurte si gróse, apoi umbla in
dóue picióre ca omulu, si urm'a-i e ca de calu;
inse candu se apropia de draguti'a sa, se 'n-
tórce preste capu si se preface celu mai zdra-
venu fetioru, intr'o nópte in nóue forme se póte
schimbá necuratulu.

Toti ascultau cu intristare naratiunea in-
fioratória, unii si-faceau cruce, ér altii díceau:

— Dómne, pazescce-me de celu necuratu!

Nu mai Petrea nu-si facea cruce, elu séu
nu credea . . . séu nu se temea de spiritele necu-
rate. . .

Timpulu inaintase, si óspetii jupanului
Noe pe rondu s'au dusu cu totii; au remasu nu-
mai Petrea si Gur'a Satului.

Petrea siede intr'unu cornu de mésa, cu
capulu radiematu pe mana, si cauta la glagea
cu vinarsu, pe care nici nu o atinsese cu buzele.
Cine scie ce cugeta elu acum?!

— Hei, fartate Petre! — lu-agraescce Gu-
r'a Satului, — vedu câ esti superatu, vina cu
mine la voia buna, hai la siediátoria!

Petrea nu i-a respunsu nimicu, s'a redicatu
de pe scaunú, si luandu-si caciul'a si bâtiulu,
l'a insocitu.

IV.

In siediatoria.

Nóptea e naintata si intunecósa, nicairi nu se vede lumina, nu se aude sgomotu, casele tieranesci sunt negre ca si nóptea, si linisците ca si candu locuitorii acelor'a s'aru fi mutatu din ele.

Numai la o casa in midiloculu satului se vede zare; tonulu doineloru strabate idilicu de acolo, prin nóptea lina. Ici cóle pe străda se ivesce o figura, si merge intr'acolo.

Acolo e siediatóri'a.

Sciti ce e siediatóri'a? — E cea mai placuta desfetare, si totu-de-odata ocupatiune a copileloru tierene. Unu balu pomposu, o serata splendida nu desfetéza, nu delectéza pe o damicela atât'a, ca pe copil'a tieréna — siediatóri'a! — Dorulu — visulu copilei e: sê póta merge cu furc'a in siediatória, câ-ci atuncea e féta mare, féta fetióra.

Fetele siedu de alungulu pe langa pareti pe lavitie, in midilocu si pe langa mésa fetiorii, pe vétra de comunu siedé femeí'a casei, care din candu in candu pune gatege pe focu si face zare; séu se duce la mésa si aprinde opaitiulu. La lumin'a debila poti vedé tóte fetele satului torcêndu si horindu; — care de care se silesce sê-si gate caerulu.

Pana ce torcu horescu, spunu povesti si ciumeliture, si fetiorii li facu glume; — apoi déca si-gata tóte caerile si este de in-de-mana atare fluerasiu séu cimpoeriu, — ce totu-de-una este, finescu siediatóri'a cu dantiu.

In siediatória se facu cele mai placute jocuri si glume inoçente. Fetiorii apuca fusulu feteloru, care apoi trebe rescumperatu cu o — sarutare.

Apoi decâtu sê nu tórca, sê o intréca celalalte, bucurosu o face ori care...

Aici in siediatória vedemu mai tóte fetele, cu cari ne-amu intelnitu de cu séra la fontan'a satului, — ma si Veronic'a inca e aici. Se si mirau cu totii, câ cum de i-a concesu, muma-sa?

— Precum se vede, nu se va alege nimica din credinti'a Veronicei cu clericulu; sioptesce o féta bruneta Irinei, — câ altcum muma-sa nu ar lasá-o sê vina in siediatória.

— Nu, dieu — nu va fi, câ se teme de marti-sér'a, — observa Irin'a.

— Lasa-lu in stani, nu lu-pomení, — finesce cea mai dinainte discursulu.

Timpulu erá tardîu, fetele si-au gatatu

caerile; — fia-care avea câte trei patru fuse pline de tortu.

Acù a urmatu ciumeliturele.

— Ciumulcei cei, — incepe Ilén'a — am dóue gaine: un'a alba, un'a négra; cea négra totu stringe si cea alba tutu inprascia. Gâciti ce-i?

— Cea alba e dîu'a, cea négra e nóptea, — gâcesce Irin'a; câ-ci dîu'a ómenii se inprascie de a casa, se duc la lucru, si nóptea éra-si i aduna a casa.

— Asié-i; e dreptu, — apróba din tóte partile.

— Apoi acést'a nu credu, câ-ti gâcí, — continua Ilén'a:

Me suisem intr'unu vârflu de sciau,
Si vediui taber'a unui craiu.

Toti se cugetau, câ ce póte fi aceea?

— E pecurariulu! — striga Gur'a Satului dintr'unu cotu, — candu se radiema pe bâtiu, si-vede tóta taber'a de oi. — De nu credeti, intrebatu de pecurariulu Petru, — continua glumindu.

Petru dimpreuna cu cealalti afirma câ e asié.

— Dar sê ve spunu eu o ciumelitura, — agraesce vial'a Anitia publiculu — de sciu câ nici Gur'a Satului nu o-a gâcí.

Ciumulcei — cei,
Spuneti-mi ce-i?
Candu Ilén'a
Cosintén'a
Vine 'n satu,
Striga la argati:
De gaini me aperati!
Câ-ci me facu ghemu,
Si de cani, nu me temu.

Toti se uitau la Gur'a Satului, si erau curiosi, câ óre gâcí-va; dar dinsulu numai si-sucea mustetiele si clatiná din capu: câ cum de fetiti'a aceea, scie mai multe decâtu elu?

Vediendu Aniti'a câ nime nu gâcesce, li raspunde:

— Ilén'a Cosintén'a e: rîm'a; cum de nu gâciti? dá nu sciti, câ gainele o manca, dar canii nu.

— Rîm'a dieu! — apróba cu totii.

— Apoi sê ve aretu, câ si eu sciu ce-va; — díce Gur'a Satului, tragêndu-se de la guri-ritia in midiloculu casei.

Ciumelcei — cei,
Spuneti-mi ce-i?
Doi stau,
Doi dau;
Doi se róga rugului,
Doi se 'nchina cuculu.

Cu totii si-sfarmau capulu, — dar nu po-
teau sê gâeésca.

— Spusu-v'am — dîce Gur'a Satului, cu
mandria, câ cu mine n'are ce se prinde nime,
— vediendu, câ nu gâcescu.

— Voiu spune dara eu, — continua, —
acést'a ciuamelitura însémna: mór'a.

Unii aprobau, éra altii negau; — dintre
sgomotu deodata numai se audî cimpói'a, — si
cért'a se finl.

Totu fetiorulu ié câte o féta, si jóca de
alungulu, — chiue, — si le invirteau peste
mana si pe sub mana.

Petrea pecurariulu inca erá veselu, si elu
dantiá, si inca cu cine? cu Veronic'a.

Unu fetioru naltu lu-pizmue, câ jóca cu
cea mai frumósá féta, si ca sê-lu batjocorésca,
prinde a-i chiuí:

Asta véra pe ogóre,
Fost'am pecurariu la cióre;
Astá véra pe selisce,
Fost'am pecurariu la gâsce.

Dar nici Petru nu-i remase detoriu, ci i
respunse:

Eu cu badea 'ntr'unu hotaru,
Nu ne 'ntelnimu de unu dealu;
Eu cu badea lucru 'n ritu,
Dar nu-lu potu vedé de hádu.

La acést'a cu totii au risu bine, — si mai
multu nu a cutediatu nime a se apucá de pecu-
rariu, — care apoi continuá:

Veronica,
Mititica,
Nalta, d'alba si frumósá,
Bun'a-i fi de cas'a nóstra!

Cimpói'a totu suná — si fetiorii dantiau
cu placere. — Petru dantiá cu pasiune pana
ací necunoscuta; si-inbratiosíá aprópe jocató-
rea si-i descantá:

Vai de mine frumósá-su,
Frumós'am fostu de candu-su;
Câ sum alba, dá mi-stâ bine,
Me iubescé ori si cine.
De n'oiu fi o — preotésá,
Totu voiu fi muieré-alésá.

Cu acésta chiuitura improvisata Petru
tientea la vfitoriu — da la vfitoriu lu ferice —
care nu peste multu — dupa cantatulu cocosi-
loru i l'a profetî bab'a Chib'a.

Ceialalti fetiori cu multu erau mai vioi,
jocau, horiau si descantau; Petru inca jócá, dar
acú numai in linu, elu nu se bucurá atâtu de
presentu, ca de vfitoriu.

Sunetulu melancolicu alu cimpóiei, i rapiá
cunetele si-i leganá sufletulu in braciele volup-

tóse ale amorului; ce i promitea vfitoriu lu celu
mai de aprópe. — Elu nu sciea, câ vfitoriu lu e
incertu — e dubiu!...

Dantiulu se totu continuá. Inca n'au can-
tatu cocosii, — nu-i timpulu de mersu a casa.

Fruudia verde, de pe spinu,
Place-mi fét'a de romanu,
Câ nu pórtá crinolinu!

Chiuesce unu fetiorasiu, care jócá cu Ani-
ti'a. — Chiuitur'a acést'a glumétia a electri-
zatu voi'a buna, si dantiulu curgea si mai vioiu,
fetiorii éra s'au pusu la chiuiture.

Stefanu, care jócá cu Irin'a, incepù in linu,
acompaniandu cimpói'a:

Fruudia verde, de pe via,
Am o sora pe campia,
Mie sora, — mamei féta,
In trei ani o vedu odata,
Si atunci e superata,
C'a crescutu intre straini,
Ca si érb'a între spini.

Cimpoieriulu întórce pe altu jocu, dechia-
randu si aceea; câ „acést'a e dantiulu de pe
urma“.

Petru, — cu ceialalti dimpreuna, — a fi-
nitu dantiulu chiuintu:

Mergeti a casa muieri,
Bata-ve diu'a de eri;
Mergeti si voi unguroi,
Bata-ve diu'a de joi;
Mergeti dar si voi romane!
Bata-ve diu'a de mane!

— O! nu-lu rabde pecurariu, câ alu dra-
cului mai e! câtu de frumosu chiue, ca si
cum le-ar cetí din carte, — observa o muieré
de langa cuptoriu catra vecina-sa.

Dantiulu s'a finitu — fetele si-cauta fu-
sele pline si furcele góle, se gata de mersu
a casa.

— Oho! — strigá Gur'a Satului, — eu
inca n'am jocatu, mai dí un'a cimpoieriule!

Cimpói'a éra suna, Gur'a Satului ambla
de la féta la féta, din totu loculu capeta corfa,
— a fostu silitu a jócá singuru — unu solo.

Sare de la mésa pana la usia, si între risu-
rile si hohoturile tineriloru chiue:

Eu de candu m'am apucatu,
Luni'a, marti'a n'am lucratu,
Câ nu mi s'a aretatu;
Miercurile-su între ele,
Si se tienu de multe rele;
Joile inca-su legate,
Nu lucru sê-mi facu pecate;
Vinerile le cinstescu
Nu lucru, sê peccatescu;
Sambet'a-i praznicu legatu,
Nu lucru, me culcu 'n patu;

Dominec'a m'am scolaru,
 Sap'a 'n mana am luatu
 Si la campu am alergatu.
 Dar pop'a cu tóca a datu,
 Si 'napoi m'a intornatu.
 In fogadêu m'am bagatu. . .
 Me 'ntelnîi cu santulu vinu
 Lu-prinsei frate de cruce,
 Pe palinc'a sora dulce! . . .

— Că bine ti-merge asié, pierde-véra! —

nici odata nu
 lucrí, — stri-
 ga unii ri-
 diendu, ér al-
 tii seriosu.

Apoi dan-
 tiulu s'a fi-
 nitu.

Au esítu
 cu totii, pai-
 tiulu a ador-
 mitu, — si
 cas'a s'a linis-
 citu.

Petru a pe-
 trecutu pe Ve-
 ronic'a pana
 in portitia;
 au ascultatu
 câ óre parin-
 tii ei dormu?
 in casa éră
 iutunerecu si
 linisce. Ambii
 s'au rentorsu,
 — au mersu
 de alungulu
 stradei si in
 capetulu sa-
 tului au in-
 tratu in co-
 lib'a babei
 Chib'a.

(Va urmá.)

Ales. Onaciu.

síná déca i dícea cine-va câ merge pré desu la
 biserica.

Erá de o bunetate rara. Ea avea simpatia
 si compatimire pentru tóte fiintiele nevinovate
 si suferitórie. Animalele domestice si paserile,
 ca si presimtiendu candórea animei sale simpa-
 tice, veniau la dins'a si mâncau din man'a ei.
 Seracii si copíii morbosi de prin vecini aveau
 intr'ins'a o milósa protectória. Unu bietu tie-

ranu, chia-
 matu mai tar-
 diu ca mar-
 toru, spunea:
 „Io sciu, dí-
 cea elu, câ io
 eram copilu
 atunci, si ea
 m'a ingri-
 gitu.“

Totu ce éră
 melancolicu
 si nemargi-
 nitu in mur-
 murulu natu-
 rei, avea pen-
 tru ea o atra-
 gere miste-
 riósa. Dupa
 marturisirea
 unui cronica-
 riu, avea ea
 o predilec-
 tiune particu-
 laria pentru
 sunetulu clo-
 poteloru, cari
 le-ar fi ascu-
 tatu câtu de
 multu.

Ea creştea
 astfeliu in mi-
 diloculu unei
 vietii pline de
 religiositate,
 de poesía si
 de credintie
 naive ale po-

Amadeu I, regele Spaniei.

Ioana Darc.

(Notitie istorice.)

(Urmare din nr. 2.)

Ioan'a éră o fórté buna copila, simpla si
 blanda. Ea mergeá voiósa la biserica si la locu-
 rile sante. Ea torcea si facea de mancare ca ce-
 lelalte fete. Ea se marturisiá adeseori; si se ru-

porului.

Dar tiér'a sa avea si o alta poesía,
 poesi'a teribila inse sublima a vremiloru de
 bataia. Totu-de-una cu grige si cu temere
 de inimi si de bande pustiatórie, decâte-ori
 nu se desceptau ómenii suprinsi la sunetulu
 clopotului; . . . se adunau in grupe; . . . se au-
 diau feliu de vesti rele; . . . pe siesu in depar-

tare se vedea colórea rosieteca si lugubra a incendiului! . . .

Ioann'a avea ins'a-si partea sa in aceste aventuri romantice. Ea vedea venindu caletori, ómeni seraci si arsi, cari fugiau dinaintea inamicilor; ea ajutá sê-i póta primi, si de multori le oferiá patulu seu, ér ea mergea si se culcá in siura. Odata li s'a intimplatu chiar loru de au fostu siliti sê fuga. Candu s'au intorsu, au aflatu cas'a devastata, alaturea biserica arsa, mai totu satulu pradatu si pustíitu. Ea cunoscea asié ce va sê díca resboiulu; si avea oróre de numele Englesiloru si Burgoniloru.

Ea vedea, si audiá in tóte dílele vorbindu de suferintiele si greutátile ce apesau pe bietii ómeni, de sórtea tierii, si de nenorocirile Dofinului. Ei i erá mila de tinerulu Dofinu, fara mama si fara tata, care ratecea din provincia in provincia, lipsitu de coróna. In spiritulu seu, ea impreuná imaginea lui cu a patriei, care o vedea perindu intr'insulu. Ea nu putea ajutá nimicu; dar ea se rogá cu ardóre, si se intrebá intru anim'a sa: óre nu va tramite Domnedieu unu liberatoriu, cum a facutu de atâte-ori cu poporulu lui Israilu, vre-unu Gedeonu, vre-o Iudita? Mai tardíu ea incepù, fara indoiéla, a dorí in rogatiunile sale, de s'ar poté face démna sê fia ea insa-si acestu liberatoriu. Ea sciea cá mai multu de o femeia a mantuitu pe poporulu alesu alu lui Domnedieu; cá de la inceputu a fostu dísu cá femeia va sfarimá capulu sierpelui. Ea veduse, pe fruntariulu altariulu la biserica, pe sant'a Mergaret'a si cu santulu archangelu Mihailu, strivindu balaurulu sub picíóre. Tocmai pe atunci circulé si o profetia a unui profetu poporanu, Merlinu, care dícea cá nefericirea Franciei se trage de la o femeia denaturata, si pentru mantuirea ei va trebui sê vina o fetióra de la marginile Lotaringiei.

Afara de aceea, tier'a sa erá plina de legende poporale, in cari figurau femei urmandu pe amantii si socii loru la lupta, séu fetióre mergendu in fruntea ostiriloru si liberandu tier'a de inimici.

Din acésta poesia religiósá si poporala a evului mediu, Ioanna Dare facù religiunea patriei.

Crescuta intre legende, ea devení o legenda viua. Cu câtu inaintá in etate, erá mai meditativa si mai tacuta. Fisionomi'a sa, de o frumsetia ideala, avea unu aeru visatoriu si melancolicu. I placea de ordinariu sê fia singura. Candu nu erá retienuta de altu lucru, siluá de cosutu si mergea in fundulu gradinei, la umbr'a unui gardviu, de unde nu se vedea

numai bolt'a cerésca, turnulu bisericei si muntii in departare.

Neincetatu ocupata de cugetarea si nefericirile tierii sale, ideea de a liberá Franci'a terminá prin a absorbi tóta fiinti'a sa. Ea devení geniulu intrupatu alu natiunii. A crescutu si s'a facutu tare si vinjósá; dar ea avù darulu de a remané copila, atátu in privinti'a sufletulu, cátu si a corpului; impregiurare multu favoritória inspiratiuniloru sale. Tesauru de viétia virginala, sufletulu seu, esaltatu si concentratu astfeliu, devení creatoriu, intr'unu intielesu divin. Cugetârile si dorintiele animei sale, nutrite de o imaginatiune puternica si fecunda, incepura a se realisé, fara scirea ei; si sub forme de fiintie cercesci i revelau misiunea sa de susu.

Alta-data ar fi risu cine-va de asemenea naivitâti ca de nescie superstitiuni desierte. In seclulu trecut, unu scriitoriu celebru alu Francesiloru, si-a desonoratu numele seu si a patriei sale prin unu pamfletu in care ridiculisá suvenirea acestei eroine; sub cuventu de a combate superstitiunile. Trista usiorintia! Ómenii sunt aplecati a respinge totu, ce nu intielegu, ca lucruri supranaturale si absurde. Dar câte misterie nepatrunse nu devinu, la lumin'a sciintiei, adeveturile cele mai simple. Asta-di fisiologi'a a ajunsu a esplicá in câtu-va asemenea fenomene, cari sunt, in adeveru, minuni ale naturei omenesci, dar cari nu sunt nici de cum in contra legiloru naturale. Candu scimu, de esemplu, cá Socrate, omulu celu mai intiepletu alu timpuriloru vechi, credea intr'unu *geniu familiaru* alu seu, care i sioptea cugetâri atátu de mari, séu cá Num'a, in preamblá-rile sale la umbrele deliciose ale unei dumbrave, preocupatu de destinele Romei, i se pareá cá aude inspiratiunile nimfei Egeri'a, — admiratiunea nóstra devine cu atátu mai mare pentru o juna tierana, o copila ignoranta, a carei esistintia fu unulu din cele mai rari fenomene ce au onoratu omenimea. Revelatiunile ei erau adeverate. Vedeniele sale erau pentru dins'a realitâti impunatórie si sublime; erá ea insa-si; erá sufletulu seu indummedieuitu prin puterea miraculósa a credintiei, a iubirei, nevinovatiei si libertâti. Din punctulu de vedere alu sciintiei, nóue ni se pare a vedé aci subiectu de profunde cugetâri a supra naturei umane si a puterii spirituale. Domnedieu se revela omulu mai antâiu prin sufletu, candu e destulu de demnu, destulu de bunu si curatu. Elu se revela apoi prin minte, si prin lumin'a consciintiei; dar atunci trebuie sê suplinimu nevinova-

tf'a prin virtute; si s'avemu o credintia totu atátu de mare. Spiritulu pierde cu atátu mai multu din marimea si libertatea sa, si din entusiasmulu si puterea sa divina, cu câtu omulu va fi mai pucinu credintiosu; — si cu câtu noi vomu filosofá mai multu.

Sê reluâmu firulu traditiunii. Intr'o dî de véra, la amedia-di, Ioan'a fiindu singura in gradina, aprópe de biserica, ea vedîu din partea ast'a o lumina stralucita, si audî unu glasu care i dîcea: „Ioanna, fii copila buna si intie-lépta; si mergi adese-ori la biserica!“ Ei i-a fostu tare frica de acést'a, dar n'a spusu la nime.

Intr'alta dî, ea audî éra-si glasilu, si vedîu lumin'a, dar in acésta lumina erau mai multe fecie frumóse si nobile, din cari un'a avea aripi, erá c'o lancia in mana, si semená a fi unu bravu cavaleru cu minte. „Ioanna, i dîse elu, mergi in ajutoriulu regelui de Franci'a; si tu i vei dá inapoi regatulul seu!“ Lumin'a erá asta-data atátu de stralucita, si glasilu atátu de petrundiatoriu, câ ea cadîu in genunchi, si respunse tremurandu: „*Messire*, io nu sum decátu o copila seraca; io n'oiu scî amblá calare, nici conduce ómeni de arme!“ Angerulu nu voi sê primésca acésta scusa. „Du-te, i replicá elu, la capitanulu Baudricourt de Vaucouleurs, elu va midiloci sê poti merge la regele.“ Ea remase plangendu, presimtîndu-si órecum totu vítoriulu seu.

Acestu cavaleru cu minte erá insu-si capulu ostiriloru ceresci, severulu archangelu Mihailu. Elu venî mai de multe-ori, si o incuragiá; i promise câ sant'a Margaret'a si sant'a Catarin'a i voru vení in ajutoriu.

Apoi venira patrónele promise, sant'a Margaret'a si sant'a Catarin'a; si cu ele mai erau multe facie frumóse de santi si sante, intre nenumerate lumine, cu fruntile incununate de flori, cu vócea dulce si doiósa; ea plangea candu le ascultá. Dar ea plangea mai alesu candu o paraseau angerii. „Ah, dîcea ea mai tardîu, cum asiu fi vrutu, sê me fi dusu angerii cu ei.“

Cinci ani de dîle trecura de la prim'a vi-siune pana la plecarea sa din cas'a parintiésca. Ceea ce face a crede, câ ea a trebuitu sê lupte multu pan' sê primésca a supr'a-i o misiune atátu de grea. Acést'a a trebuitu sê fia cea mai dificila lupta, si celu mai mare triumfu alu ei. Odata invingátoria si resoluta, luptele cu inimicii aveau sê fia jocaría facia cu acést'a. Ea

descoperî mai tardîu mamei sale acést'a taina; dar nimene din casa nu voiau sê crédia. Parintele ei mai alesu, priviá cu multa neplacere asemeni visite si onori periculóse ale ceriului. Pe atunci erá si timpulu farmecátorieiloru, ce trageau dupa sine pedepse cumplite. Elu se temeá sê nu fia angeri rei acei ce vinu la cas'a lui; si mustrá pe fiica-sa, aducêndu-si a minte de *arborulu Jeletoru*. Ea protestá, câ acést'a nu e. Ascultatória in tóte celelalte lucruri, ea ar fi ascultatú bucurósa si acuma. Candu cugetá câ ea are a merge sê vorbésca regiloru, duciloru si ómeniloru de bataia, câ trebue sê lase pe mama-sa si cas'a ce-i erá atátu de scumpa, i se sfasiá anim'a de dorere. Dar ea trebuia sê plece.

Cu câtu nefericirea Franciei cresceá, cu atátu revelatiunile erau mai dese. „Glasurile“, — asié le numiá ea, — i dîceau in tóta septeman'a, de câte dóue trei ori: „Mergi, mergi, mergi!“ Ele i spuneau cu multa doiosía câ: „lui Domnedieu i s'a facutu mila de Franci'a; câ numai ea va poté redicá impresurarea Orleanului, va asiediá pe regele éra-si in domnia si lu-va duce la Reims sê-lu incoroneze.“ Intre autoritatea lui Domnedieu si a parintiloru, de care erá s'asculte? Óre vointi'a lui Domnedieu nu trebuia implepita inainte de a ómeniloru?

Parintele ei inse nu voiá sê scia. Omu de etate, tieranu onestu si aspru, elu o chiar amenintiá une-ori; dîcea, câ: „decátu sê mérga fét'a lui cu ómenii de resboiu, elu ar inecá-o mai bine, cu manile sale.“ Elu cugetá, câ póte caus'a la tóte acestea este starea sanetátii ei. Voiá s'o marite, ca viéti'a si grigile, ce va avé ca mama de familia, sê-i alunge aceste ilusiuni copilaresci. Cum erá frumósa, se aflau multi fetiori cari aru fi doritu man'a ei, si cari au cerut'o. Unulu, care o iubiá cu pasiune, a mersu pana acolo de a acusat'o la tribunalulu de Vaucouleurs, câ Ioann'a Darc i-a promisú, inca de candu erá mica, câ va fi a lui. Spre mirarea toturoru, ea se infatísiá inaintea judecatoriloru si respinse cu indignatiune acésta calumniá.

Ea nu potú convertí pe parintele seu. Inse avea unu unchiu care o iubiá cu multa tinere-tia, si erá pentru dins'a unu alú doilea parinte. Elu fu celu d'antâiu care a crediutu in misiunea ei. Elu o luá la sine, sub cuventu de a ingrigí pe femeia sa care erá morbósa. Ioann'a profitá de acésta ocaziune pentru a impliní ceea ce i comandá sufletulu seu prin vócea angeriloru.

(Va urmá.)

S A E O N U.

Conversare cu cetitóriele.

— Zürich 20 ianuarie. —

(Sevenire din patria, — o tíera incantatória, — in mijloculu Alpiloru, — anglesi curiosi, — doinele pecurariloru romani, — secsulu frumosu in Elveti'a, — la emanciparea femeiloru.)

Mi-aducu bine a minte, stimabile cetitórie, cá precandu petreceam inca in patria, venindu vorb'a la frumseti'a naturala a tieriloru, nimene nu lipsiá a se folosi de Suitier'a, ca de unu modelu, de o tíera incantatória in tóte nuancele ei, ca de unu ce mai pe susu de totu, ceea ce natur'a a potutu produce mana in mana cu maistri'a.

Da, e fórté frumósa Elveti'a, acésta nimene n'o póte negá.

In midiloculu primaverei, candu tóta natur'a respira voiosia si libertate, privindu de pe o culme in parte hotarele tierii acesteia, si vedindu in drépt'a unu piscu giganticu inbracatu in vestminte albe de zapada, de a stang'a lui unu dealu in costumu verde pitorescu garnisitu cu florile Alpiloru, in mijloculu loru unu lacu mare, ripele lui sedite cu totu soiulu de arbori indigeni si esotici; — tóte aceste represinta o panorama fórté incantatória, alu carei farmecu se mai inaltia inca si prin cantecele buciumului pastorescu, asié numitulu „Alpenhorn“, ce resuna ca unu echo dintr'o vale intr'alt'a.

Frumseti'a acésta apoi si si-are adoratorii sei. In timpulu de véra orasiere sunt indesate de straini, mai cu séma englezi, cari familie intregi, in costumurile cele mai ridicule, cu unu itinerariu in steng'a, cu o maciua in drépt'a — strenguiescu mai pe piscurile Alpiloru, mai prin stradele orasieloru.

Ce se atinge de frumseti'a naturala, déca mi-permiteti, ve marturisescu, cá a supra mea nu a facutu nici decátu impressiunea acea grandiósa, la care me aseptam.

Ca sê se póta delectá cine-va la privirea icónei acesteia maretie, la care natur'a se pare a-si fi intrebuintiatu colorile sale cele mai mandre, acela mai inainte de tóte trebue sê nu se fia nascutu si sê nu fia crescutu la piciórele Carpatiloru romani. — Si ca sê simtia éra cine-va totu farmeculu melodiiloru, ce resuna deminéti'a si sér'a prin váile Alpiloru, acela nu trebue sê fi ascultatú óre si nopti intregi, cantecele acú triste melancolice, acú éra vesele rapitórie, ce curgu cu atât'a maestría din fluer'a pastorésca a pecurariloru romani.

Mi-aducu inca si acea a minte, cá pe langa frumseti'a naturei nu se uita nici odata si amintirea frumsetii tipulu femeiescu de aici.

Dovéda canteclu germanu cu refrenulu cunoscutu ce-lu audiam adese pe la noi :

In der Schweiz, in der Schweiz in Tyrol,
Wo die Büchsen, Büchsen knallen,
Und die schönen Mädchen lallen,
In der Schweiz, in der Schweiz in Tyrol!

Gustulu e deosebitu, credu pré bucurosu. — Cu

tóte aceste cutezu a afirmá, cá ce se atinge de frumseti'a secsului femeiescu de aici, acest'a — fara de a ve maguli, nu ajunge nici candu a se asemená cu romancele nóstre, nici in amabilitate, nici in tali'a cea geniala, semnu caracteristicu a soiului romanescu, si si mai pucinu in trasurile cele interesante ale fetiei, ce tradéza bunetatea inimei si nobléti'a caracterului.

In genere, déca ar depinde numai de la femeile de aici, secsulu dvóstre nu si-ar fi eluptatu nici candu atributul de „frumosu.“

E bine, déca secsulu frumosu de aici merita numele acesta numai in urma insusírilor altor'a, apoi ve poteti inchipuí pré usioru, cá de ce feliu de neamu voru fi barbati de aici ?

Dar destulu despre frumseti naturale, femeiesci si barbatesci. Sê ne întórcemu la altele !

Sciti pré bine, stimabile cetitórie, cá de unu timpu óre-care incóce a aparutu pe langa alte cestiuni sociale inca si cestiunea emancipárii femeiloru — de sermanii barbati, — se intielege. Ce poteri secrete, si ce sementia a produsu ideea acésta, nu sciu ; destulu cá in state'e de nordu-americané, cestiunea a inceputu a luá forme mai visibile, mai remarcate, si a intrá in multe casuri singuraticé, de pe calea cea lunga si séca a discussiuniloru, in viéti'a practica.

Europ'a se parea cá nu va a imitá pe Americ'a in privinti'a acést'a, ea nu cunóscé inca destulu numerulu partidei ce lupta pentru inscenarea revolutiunii acesteia pacinicu-sociale, decátu in multe locuri ea a vedítu constrinsa a recunóscé faptice adevéru si poterea morala a ideei acesteia.

Asié de esemplu consiliulu federalu scolasticu de aici a permis cercetarea prelegeriloru din partea femeiloru.

In urm'a concessiunii acesteia, s'au si insinuatú mai multe, asta-di la 30 dómne si domisióre, la universitatea si polytechnic'a de aici, voindu a-si pregatí fia-care dupa façonulu ei unu vítoriu si o positiune sociala cu totul deosebita de cea ce eramu indatinati a aseptá pana acú de la o femeia.

Cea mai mare parte din elevele aceste sunt din Rusi'a, mai multe din Americ'a, Engliter'a, Serbi'a, Poloni'a si Elveti'a

S'a insíratu din partea contrariloru emancipatiunii femeiloru impregiurarea, cá fragedínea secsului femeiescu, nu permite indeplinirea unoru functiuni dure, cari corespundu numai naturelului si tariei morale si fizice ale barbatiloru.

Motivulu acest'a nu este de locu valabilu ; cá-ci déca e permisú a conchide din caracterulu singurateceloru la insusíriile generale ale secsului frumosu, apoi atunci femeile sunt totu asié de apte pentru functiuni grele ca si barbati.

Nu sciu déca e magulitoriu pentru secsulu frumosu, dar asiú poté sê insíru câte-va dovedi fórté chiare pentru asertiunea acésta, ceea ce voiu si face cu alta ocaziune, cu permisiunea dlui redactoru.

Constantinu.

Curierulul modei.

— *Pest'a 3 fauru.* —

— Ah! — suspină o copila catra mam'a sa, — de ce sê nu potu vedé si eu in carnevalulu acest'a unu balu mascatu?

— Esti numai de 15 ani, — respunse mam'a iubitoria — si-apoi asié tintera nu ti-i iertatu sê participi la unu balu mascatu?

— Dar déca te rogu frumosu... fôrte frumosu! — observâ fraged'a copila si apoi se întorse catra tata-lu seu. — Asié-e, tata draga, câ potu sê participu, tu me lasi, si vei induplecâ si pe mam'a.

— Sub o conditiune! — respunse tat'a.

— Care-e? Spune-o, eu o implinescu, siguru...

— Sê abdîci de balulu medicinistiloru.

Copil'a tresari neplacutu la conditiunea acésta — grea.

Ea tacu unu timpu, fara a raspunde, in urma se stracurâ pe buzele ei unu surisu de bucuria, si ochii ei schinteiâu de rafinaria.

— Bine, primescu conditiunea, — respunse copil'a, inse in sine cugetâ câ: las' câ ve voi inisielâ eu!

— Nu, nic' asié n'o lasu — dîse mam'a aspra.

— Nu fi sióda, — i sioptî la urechia barbatulu, — veti merge amendóue, mascate, si cine ve va cunosce? Apoi toalete de masca avemu din anulu trecut, si nu ne va costâ mai nimicu, ér balulu medicinistiloru... o suma enorma!... ér de unde s'o mai luâmu?...

Sioptirea acést'a produse rezultatulu doritu. Mam'a se invol si terminâ pe diu'a de mane, câ va merge cu copil'a ei de 15 ani in — balulu mascatu, dar sub conditiunea de susu.

E bine, stimabile cetitorie, sê petrecemu si noi pe copil'a acést'a insufletita in balulu mascatu a reuniunii femeiloru din Pesta, cu atât'a mai tare, câ n'avemu sê ne supunemu conditiunii amintite. Si încâtu se pôte sê facemu unu raportu si despre toaletele de masce!

Mam'a si copil'a, a caroru conversare interesanta o audîramu, infatiasiau satanelle atragátorie. Toalet'a intréga li constâ din metasa négra, decorata cu coarde rosie si merunte.

Dar sê facemu acum o revista generala!

Intr'adeveru, trebe sê marturisimu, câ acestu balu mascatu a reusitu stralucitu. Intimpinâmu cu ochii nostri o mestecatura interesanta de totu felulu de masce, care de care mai frumoase: Acolo unu angeru urmatu d'unu dracu; dincolo o regina a noptii privindu cu indestulire de sub masc'a ei de catifea la cét'a adoratoriloru cari o incungiura; ce-va mai departe satanellele cari le-am descriu; langa ele o calugaritia blanda conversandu c'o ballerina cocheta; dincolo, trecandu pe langa o columna innalta, o dama de curte de bratiu c'o saténca; langa noi o floraritia, imbiandu-ne c'unu „nu-me-uitâ“; apoi unu pompadour, unu rococo, unu ligurianu, unu harlequin, unu pierot...

Dar, impinsi de multime, trebe sê ne apropiâmu si noi cu mutimea acést'a la unu rococo din timpulu lui Ludovicu alu XIV-le, si sê admirâmu gustulu si luculu acestei masce. Acestu rococo e gatitu din metasa fina ros'a, si pôrta o peruca frumoasa alba, — e o adeverata toaleta de curte, in tóte detaliurile interesante a modei din timpulu numitu.

Chiar si o masca, infatiasandu o cavaleria in vestmentu de catifea négra, privesce cu placere dar si cu ce-va invidia la acestu rococo, care face mai multa sensatiune decâtu dins'a.

Mai diarimu si dóue regine a floriloru...

Dar deja sunt 12 óre trecute, si copil'a nóstra de 15 ani, cu care intraramu' in balulu acést'a, se departa si ér dimpreuna cu dins'a suntemu constrinsi a parasí si noi balulu.

— M'a-ti inisielatu! — dîse copil'a a dóu'a dî catra mam'a si tata-lu ei.

— Cum? — intrebara acestia.

— Mie nu mi-ati spusu câ in balurile mascate din Pesta se ducu numai muti!... Eu n'am auditu mai neci o conversare viala... despre care ceteam atât'a in romane...

Mam'a si tat'a surisera la aceste cu multa placere.

— Vedeti — continuâ copil'a, — pentru inisielarea acést'a meritu sê me duceti si in balulu medicinistiloru.

Parintii, nu potura refusâ copilei loru placute, si in urma i promisera.

Er noi, — noi promitemu a ne revedé in nrulu urmatoriu.

CE E NOU?

*** (La cestiunea teatrului nationalu.) Comitétulu Societâti pentru fondu de teatru nationalu a tienutu siedinti'a sa lunaria la 29 ianuaru dupa média-di la patru óre si jumetate, participandu la acésta siedintia urmatorii domni: vice-presiedintele dr. Alesandru Mocioni, membrulu Petru Mihali, si secretarii dr. Ios. Galu si Iosifu Vulcanu. Dintre agendele acestei siedintie amintim urmátoriele: dlu Petru Mihali a reportat, câ comisiunea insarcinata in siedinti'a trecuta cu predarea statutelor Societâti la ministeriulu de interne, le-a predatu secretariulu de statu Vilhelmu Tóth — de óra-ce ministrulu a dimissionatu. Apoi secretariulu Iosifu Vulcanu a reportatu despre contribuiun' mai nóue, — cari se publica mai la vale. Se spera, pe siedinti'a venitória statutele voru fi aprobate, si atunce comitetulu va poté realisâ mai multe conclusiuni ale sale, cari pan'acuma nu se potura.

** (Balulu din Aradu,) datu in 26 ianuaru in favorulu teatrului nationalu, a reesitu frumosu. Despre aceste petrecere romanéca avemu la mana dóue corresponsintie, cari ni anuncia, câ publiculu din care se compunea balulu se adunâ mai alesu din provincia. Cadrilulu dómnei Mari'a Nicóra se esecutâ cu multa precisiune. Dantiurile romanesci facura impresiune buna. Dame frumoase erau in abundantia. Peteccerea durâ mai pana demanét'a, cantandu-se in fine Marseilles'a. Venitulu curatu inca nu se scie.

** (Balu romanescu in Pest'a.) Chiar acuma aflâmu, câ in decursulu acestui carnevalu se va tiené in Pest'a si unu balu romanescu, si a nume la 18 fauru c. n. Vinitulu curatu se va dá pentru ajutorarea francesiloru raniti. Comitétulu arangiatoriu lucra cu multa diligintia. Patrón'a balului va fi dómna Elena Mocioni n. Somogyi.

△ (Invitatie.) Reuniunea femeiloru romane va da marti in 26 ianuaru (7 fauru) a. c. in sal'a redutei unu balu in beneficiulu copiloru orfani. Onor. p. t.

publicu se invita a participá, in consideratiunea scopului, câtu se póte de numerosu. Brasiovu, *Comitetulu*.

⊙ (*Lavina de nea in „Bierari'a ernatica din Pesta.“*) Cetimu in „Federatiune“ in deplina sanetate: „Sambet'a trec. in 28 ian. (chiar in diu'a capitulatiunii Parisului) la 9³/₄ óre sér'a óspetii din bierari'a numita mai susu, cinandu si conversandu cu tignéla, deodata fusera suprinsi prin o fragóre ce semená cu o salva de tunuri. Toti sarira ca fulgerati si alergara spre loculu pericolului. — Una lavina de nea topita de pe acoperementulu casei cu 2 constructure cadíu pe plafonulu salonului de sticla ziditu in curtea bierariei, plafonulu se rupse si neú'a spumegá in pocale, franture de sticla ca garnitura acoperise mancárilé. A fostu o norocire, cá in salonulu de sticla erá pucini óspeti si acesti-a inca asiediati pre langa parietele casei. Din intemplan DD. dr. Ios. Hodosiu, cu soci'a sa, Ios. Vulcanu si Andr. Cosma din Selagiu se aflase in acelu salonu. Provedinti'a divina carea veghiédia a supra celoru buni, i-a feritu de nenorocire. D. Ios. Hodosiu fu ranitu de o frantura de sticla in partea drepta a fruntii, éra dn'a soci'a sa fu sgariata la mana, asemenes i d. Cosm'a, éra d. Vulcanu fu ranitu ce-vá-si mai greu la mana, inse nici chiar vatemarea cea mai insemnata a dlui Hodosiu nu a fostu periculósá. Alta-di amicii sei mersera a-lu vedé spre a-i esprime condolenti'a din caus'a acestui accidentu care potea deveni funestru si totu-data a-i descoperi simtiemintele de bucuria pentru norocós'a scapare.“

* * (*Ce foi cetescu damele de la Bucuresci!*) O dómna din capital'a Romaniei ni scrie aceste síre: „Nu scíu, déca dvóstre cunósceti societatea nóstra de aici, si mai alesu clas'a dómneloru cetitórie, cari nu sunt câte aru trebuí sê fía, si chiar aceste cetescu numai foi straine, si rarú din limb'a nóstra, si prin urmare asta este caus'a, de n'a potutu existe aici la noi nici o fóia romana beletristica. La noi se cetescu cu multa plăcere diuarielé politice si satirice, chiar si de dómne, — ci este la moda a sci si damele politic'a si satir'a, a cunósce si ele diferitele partite din tíera, cari se sfásia si se injura in totu modulu.“

* * (*Hymen.*) In 29 ian. s'a serbatu la Naseudu cunun'a dlui Dionisíu Vaída, proprietariu in Alparetu in Transilvani'a, cu domniórá Ana Bohatielu, fic'a dlui capitanu supremu alu districtulu Naseudu. Fericirea sê-i insotiesca in tóta viétia loru!

* * (*Hymen.*) Totu de la Naseudu ni se scrie, cá dlu Iacobu Pradanu notariu jud. se va cununá in 5 t'auru cu dsíor'a Ludovica Olariu, invetiatorésa in Naseudu. Li dorimu viétia fericita!

⊙ (*B. Iosifu Eötvös.*) ministrulu de culte alu Ungariei a repausatu in 2 fauru.

Literatura si arte.

* * (*Teatrulu nationalu din Bucuresci*) nu mai stá голу. Societatea dlui Teodorini din Craiova a inceputu intr'insulu unu ciclú de represintatiuni. Pan'acuma s'a jucatú piesele: „Cainti'a mameloru“, drama de moravuri, „Palari'a césornicariului“, apoi „Capitanulu Charlotta“ si „Don Cesar de Bazan.“ Totu piese straine si vechi. Celu pucinu in privinti'a traductiuniloru sê stati la innaltímea literaturéi moderne!

* * („*Speranti'a*“) organulu junimei clericale din Aradu a reparatu. O salutámu cu bucuria, si i dorimu viétia indelungata!

Din strainetate.

* * (*Parisulu in fine a capitulatu!*) Acésta scire a cutrieratu in septeman'a trecuta tóta lumea. Éta telegramulu pré norocosului imperatu Vilhelmu catra imperatés'a: „Versali'a, 29 ian. Éri sér'a se subscrise armistitiulu pe trei septemane. Armat'a de linia si guardi'a mobile se voru interná in Parisu ca prisionieri; guardi'a nationala se insarcinédia a manutiené ordinea. — Noi vomu ocupá tóte forturile, Parisulu va remané impresoratu, si se póte aprovisioná dupa ce ni va fi datu tóte armele. — Constituantea se va conchiamá in 14 díle la Bordeaux. — Ambele armate de pe campulu bataliei voru conservá tienuturile cari le ocupa acum, avendu zóne neutrale intre sine. — Din partea nóstra acest'a este primulu repetiu binecuventatu pentru grelele sacrificie ale patriotismului si eroismului documentatu. — Fia, ca pacea sê urmedie curendu!“

= (*Biblioteca de — lemne.*) Cetimu intr'o fóia din Berlin urmatóri'a naratiune: „Unu studinte din Berlin, care, ca toti colegii lui, intrase la erumperea rebelului in armata, sosi nu de multu, procum scrie elu parintiloru sei, in giurulu Parisului, si aci se asiediá intr'o villa frumósá, a carei proprietari fugisera. Nici macar unu servitoriu nu se aflá in vill'a acést'a, inse mobilele erau tóte in ordine si neatínse. Junele studinte, care visitá de amenuntulu tóta vill'a, se bucurá fórté de bibliotec'a avuta ce o aflá, si in care erau opurile cele mai renumite. Opurile cele mai multe erau in editiune de lucsu, éra o parte, cele vechi, in legatura de pele ingalbinita. Pe spatele cartiloru erau aurite numele celoru mai renumiti scriitori din lume, cei mai multi erau clasici. Bucuri'a junelui studinte erá neapsusa, sperandu cá in órele lui de pauza se va petrece cu lecturile aceste interesante. Intr'o asemeno óra de recreatiune, elu alergá voiosu in biblioteca, si si-alese astadata, dintre multele carti, opulu pe acarui spate stá scrisu: „Caesar de bello gallico.“ Inse suprinderea lui erá mare, cá-ci, in locu d'a simtí in man'a sa o carte, simtí o bucata de lemnu care avea form'a unei cárti. Adeca in vill'a acést'a nu siedeá unu invetiatu, ci unu siarlatanu, care imbetá lumea cu apa rece. Studintele indesiertu luá clasicii unulu dupa altulu, — toti erau ciopliti din lemnu; in urma si-conduse si pe amicii lui in bibliotec'a acésta de — lemne, si acestia, dupa pucina suprindere, luara d'arondulu „clasicii“ si si-incaldíra bine cu ei chillele.“ Fóia din Berlin mai adauge, cá senatorulu „Vicomte Letoriéres“ si-ascundeá sticlele sale de vinu in — clasicii sei.

= (*Incarcerarea clironomului ruseseu.*) La curtea din Petersburg se intemplá dílele trecute urmatóri'a scena: Tiarulu erá chiar la prandiu, cadu i sosi telegramulu de la generalulu Werder, cá Mont-Avron-ulu e cuprinsu de prusi. Tiarulu redicá la scirea acést'a unu pocalu intru sanetatea lui Wilhelm, imperatulu germanu. Clironomulu de locu se scolá de la mésa si se departá. Tiarulu lu-pedepsí apoi, pentru cutezarea acésta, cu o incarcerare domestica de optu díle. E unu secretu — publicu, cá curtea din Petersburg e desbinata in dóue partide: o partida, cu Tiarulu in frunte, e prusofila, éra cealalta, dimpreuna cu clironomulu, nutrescu simpatie pentru francési. Unulu dintre cei mai de frunte membrii ai partidei din urma e si renumitul scriitoriu Fadjejew, acarui opuri aparú tóte pe spesele clironomului.

= (*Durch Gottes Fügung, — Wilhelm e imperatu.*)

Regele Wilhelm primî în Versailles corón'a de imperatu alu germaniloru în diu'a aniversaria a regatului prusescu de 170 de ani. La festivitatea acést'a, în care se recunoscù dinsulu de capulu confederatiunii germane, n'au participatu multi ca oficiosi. Pres'a germana erá reprezentata numai prin diurnalulu „Kreuzzeitung“ si fói'a oficiala din Berlin. La 11 si trei patrare sosira principii regesci prusi si principii domnitori germani, apoi generalulu Moltke si în urma Bismarck, în vestminte de generalu. Precisu la dóue-spre-déce óre soá si regele de la prefectura, unde se aflá. Incunguratu si urmaritu de principii, intrá în aul'a de oglinde. În sal'a acést'a pompósa se aflá si unu altaru simplu cu lumina aprinse. Înaintea altarului stá unu preotu castrensu, fatia cu elu regele, clironomulu si ceilalti principii. Unu coru de militari intoná unu cantecu de triumfu acompaniatu cu sunete de trompeta. Apoi preotulu de curte din Potsdam tienù o oratiune si la finea ei implorá darulu ceriului a supra imperatfei germane si a supra noului imperatu germanu. Si apoi cu unu „Te Deum“ solemnù se finí festivitatea bisericésca. Regele, petrecutu de principii, se suí apoi pe o movila care erá incungurata de 30 standarde din tóte partile Germaniei, si díse în tonu emotiunatu, cá primisce conón'a care i se ofere din partea principiloru germani si cá prin unu pronunsiamentu se va adresá în sensulu acést'a si catra poporulu germanu. Cetinduse apoi si pronunsiamentulu, se apropiá în urma ducele mare de Baden catra regele si strigá în tonu innaltu: „Sé traiésca regele Wilhelm, imperatulu germaniloru!“ si dupa acést'a urmara apoi semnele de devotiune din partea toturor. De catra séra se tienù si unu banchetu de gala, la care participara 120 de insi.

= (*Decoratiune pentru femeile parisienne.*) Regimulu din a Paris ordinatu la unu maestru renumitu gátirea unei multími de anele, ce se voru impartí între acele femei francese, cari n'au parasitu Parisulu sub întregu decursulu bombardárii. Acestu anelu va constá din o veriga de bronzu, pe care e gravata o cununa si cuvintelo urmatórie a virginei de Orleans: „Tous aux dangers, tous à l'honneur“, ér în lontrulu verigei va fi inscriu: „Paris 1870.“ Frumósa decoratiune pentru femeile parisienne!

Felurite.

= (*Amadeu, regele Spaniei.*) În fine tronulu Spaniei nu mai e vacantu. Fericitii consangeni ai nostri, spaniolii, dupa ce tréntira o dinastia odiósa, dupa ce proclamarea principulu republicanu, se pomenira cu unu — rege. Bietulu Prim atát'a s'a trudit, atát'a a imbiatu la lume si tíera corón'a tierii sale, pana ce se gasí unu omu curagiosu, carele o primí. Acést'a e principele Amadeu, a carui portretu se vede în nrulu presinte alu fói nostre. Scimu cum a resplatitu poporulu spaniolu acést'a alegere, cá-ci mórtea lui Prim ni e înca recenta. Principele Amadeu, acum regele spaniolu Amadeu I, e alu treile fiu a regelui Victoru Emanuilu; fu nascutu în Turinu la 30 maiu 1845. Dinsulu fu crescutu pentru carier'a militaria, pe care inaintá pana la rangulu de generalu la calareti. În 1867 se insoará luandu de sócia pe Victori'a, copil'a avutului principe Pozzo della Cistern'a. Prin casatori'a acést'a se potu ísce relatiuni intime între tierile sorori Itali'a, Spá'a si Portugali'a, cá-ci si sóci'a regelui Portugaliiei,

Ludovicu, e fiic'a regelui Victoru Emanuilu. Amadeu erá fórté placutu în Itali'a, avendu o anima curata si nobila, facultáti frumóse spirituale si unu caracteru cavalerescu. Prin aceste însusíri a lui, sperámu, cá va dobendí si simpatí'a spanioliloru, si în urma va reesi, póte, a întemeiá unu regimù organisatu si statornicu în tíer'a acést'a frumósa dar atacata parte prin anarchi'a despoitória, parte prin revolutiunile continue si nimicitórie.

= (*Lord Byron*) avea o antipatía neinvinsa în contra ochiloru cenusíi. „Dta esti înca tineri, díse elu odata vorbindu chiar despre fisionómia, asculta-me ce-ti spunu, cá-ci vei avé folosu. Nu crede usioru nici unui omu care are ochi cenusíi.“ „Dar si dta ai ochi de aceia!“ i se respunse. „Oh, díse elu, bine ar fi fostu pentru multi insi, cari au avutu de lucru cu mine, déca aru fi cugetatu la acestu adeveru.“

Contribuiri pentru teatrulu nationalu.

Dlu Visarionu Romanu din Sibíu s'a inscriu de membru ordinariu cu 6 fl. pe anu.

Dlu Vasiliu Albini proprietariu în Springu s'a inscriu asemene de membru ordinariu cu 6 fl. pe anu.

Dlu Ionu Bistriianu, siefulu statiunii telegrafice în Oravitia a tramisu 2 fl.

Dómn'a Alesandrina Cordescu din Bucuresci a tramisu unu galbenu.

Din Clusiu a sositu o colecta dimpreuna cu urmatórie scrisóre:

Onorata redactiune!

Cáti-va tineri studinti de la gimnasiulu rom. cat. din Clusiu, dorindu a dovedí si prin fapte imbrátisirea maretiei idei pentru infintierea teatrului nationalu romanu, spre acestu scopu a jucatu în sér'a de 27 dec. a. c. piesele teatrale „Cuiulu în parete“ si „Nunt'a tieranéscá“ în sal'a caseinei din locu, la care producere fu invitata întieleginti'a romana din Clusiu.

Cu acést'a producere a juniloru romani s'a adunatu 29 fl. 93 cr. detragandu-se spesele de 9 fl. 93 cr. venitululu curatu de 20 fl. v. a. avemu onóre a-lu traminte onor. redactiuni cu acea rogare, ca acést'a suma sê binevoiti a o transmite la locul destinatiunii sale.

DD. Samuilu Porutiu 5 fl., Petru Nemesiu 2 fl., Alecsiu Popu 2 fl., Gabrielu Ilesiu 2 fl., Mihailu Janchi 1 fl. 20 cr., Georgiu Ioanovicu 1 fl., Iosifu Popu 1 fl., Vasiliu Ranta 1 fl., Georgiu Popu 1 fl., Patriu Lobontiu 1 fl., N. Popu 1 fl., Iacobu Pasarariu 1 fl., Ioanu Popu 1 fl., Ladislau Hossu 1 fl., dn'a Lemeni 1 fl., dn'a Rosiescu 1 fl., d. Georgiu Muresianu 1 fl., dn'a Vestimeanu 1 fl., DD. Leheni 50 cr., Constantinu Nasta 60 cr., Horvatu 50 cr., Iosifu Verendi 50 cr., Ioanu Petricasiu 50 cr., Iosifu Gallu 20 cr., Simeonu Lariu 20 cr., Vasiliu Podoba 20 cr., Mihaly 60 cr., Iuliu Hossu 33 cr., siese studinti à 10 cr. 60 cr. Suma totala 29 fl. 93 cr.

Cu acést'a ocaziune tinerii diletanti aducu cea mai intima multiamita întielegintiei romane din Clusiu pentru spriginirea caldurósa cu cari nóue ni-a facutu bucuria si progresulu romanu servitiu.

Mai avemu a însemná, cá tinerii diletanti erau: Tulliu Rosiescu, st. de 8 cl. gimn. si conducatoriulu tineriloru diletanti.

Ioanu Centea, st. de 6 cl. gimn., Ioanu Bocosiu

st. de 5 cl. gimn., Ioanu Baciú, st. de 4 cl. gimn., Vas. Filipu, st. de 4 cl. gimn., Ioanu Gavrus, st. de 3 cl. gimn.

Glume si nu pré.

— En spune-mi, ce asemenare este între luna si femeia?

— Aceea, câ atâtú lun'a câtú si femeia sunt fin-tie ceresci. Lun'a si-capeta splendórea de la sóre, — femeia de la barbatu. Lun'a se schimba in fía-care lun'a de dóue ori — pe ceriu, — femeia — in lucsu.

— E bine, spune-mi acuma, ce deosebire e între luna si femeia?

— Aceea, câ lun'a pórtá ins'a-si ea cornitie, — ér femeia face ca barbatulu sê pórté de aceste.

— Tu in tóte întreprinderile tale ai avutu norocu.

— Numai in amoru nu.

— Cum asié?

— Amant'a mea prima a moritu, a dóu'a s'a facutu calugaritia, ér a trei'a deveni — nevést'a mea.

— De unde vine cuventulu „complimentu“?

— Din cuvintele latinesci: „complete mentiri“, — adeca a minti completu.

— Cine dórme mai bine?

— Copiii, mortii si pazitorii de nópte.

Nesce gendarmi prinsera pe unu lotru, inse doi companioi ai acestuia scapara prin fuga.

— Companioii tei sciu câ voru fi acum nelinisciti! — díse unu gendarmu catra lotrulu prinsu.

— Nici decátu, — respunse acest'a, — ei sciu bine câ eu sum unu omu de omenia si nu-i voiú tradá.

O domnisióra frumósa conveni într'o societate cu unu june care se portá fórté indiferentu fatia cu dins'a.

— E o minune, câ te vede omulu odata — i díse ea.

— Si vedi totu-de-una o minune, candu te observa omulu, — respunse junele galantu.

Intr'unu balu arangiatu de oficieri fu si preotulu campestru inviatu. Acest'a erá unu june vialu, si ne-cugetandu la reverend'a sa, angagiá si elu o damicela frumósa si inca vol sê arangeze unu quadrille.

Joculu erá sê se incépa. Intr'aceste comandantele regimentului, caruia nu-i placú portarea preotului, se apropiá de maestrulu orchestrului, si acest'a intóná in locu de quadrille, o — melodía bisericésca.

Se escá apoi unu risetu cumplitu; colónele quadrillului se desfacura delocu, si preotulu primu-dantia-toriu remase singuru — rusínatu.

Gácitura de siacu

de Ersilia Magdu.

dia	in-	Ra-	Cu	Dis-	Ce-	se-	di-
pi-	sioru	ra	na,	ta,	randu	oru,	ar-
linu	de	ce-	pa-	o	loru	vi-	a plau-
ti-	si	in-	sa-	mi-	se'm	de	fi-
mi	du,	lu-	bi.	tru-	ni-	alu	chi-
su-	re	tu-	ca	Tu-	o-	ce	ge-
li-	in	can-	pa-	ra	vi-	loru;	De-
ta-	fe-	Pa-	doru.	Ah,	ta!	ná	sulu

Se póte deslegá dupa saritulú calului.

Deslegarea gáciturei din nr. 52.

„Ce tie nu-ti place, altuia nu-i face!“

Deslegare buna primiramu de la dómnele si domnisiórele: Maria Ciálanu, Elena Papú, Elena Crai-nicu, Maria Demianu, Ersilia Magdu, Petronela Pene, Anastasia Leonoviciu; si de la domni: R. Popea, Charitonu Andronu, Mihaiu Bradiceanu.

Post'a Redactiunii.

Dómnei M. M. Cele trei tablouri din inceputu nu se mai potú capetá.

Tria. Inca 7 fl. Apoi quitt!

La multi. Tablourile din anulu trecutú nu se potú tramite acuma, ci numai deodata cu celu din semestrulu curinte. In semestrulu trecutú n'amu publicatu nici unu tablou.

Dlui V. B. in Ch. Pe semestrulu acest'a pentru fóia inca 1 fl., ér pentru tablou 50 cr.

Pitesci. Dlui M. N. N. Baniú sunt a se tramite prin posta — de a dreptulu.

Dsiórei E. M. Gáciture de acele nu potemu publicá, câ-ci aru ocupá pré multu locu.

Bocsia mont. Amu patítu ca tiganulu cu rácii. Ni scriú, câ epistol'a contine 8 fl., si in epistola n'amu gasitu nimica. Totusi amu dispusa a se tramite fóia — in ambele locuri.

Suplementu I.: „Cavalerii noptii“ tomulu II, col'a XI.